Prefaci

Els assaigs d'aquest llibre ofereixen una perspectiva sobre les possibilitats de l'alliberament de les dones. Els reunisc aquí amb diversos propòsits. El primer, oferir una introducció al feminisme socialista, la posició dins del moviment de dones modern des de la qual provinc. El segon és contribuir a repensar la història del moviment de les dones. I el tercer, continuar el debat sobre la importància d'una agenda feminista per a la transformació social.

Escrits entre el 1976 i el 1994, aquests capítols sorgeixen d'una història particular que analitze en la introducció. D'una banda, faig un repàs del desenvolupament del feminisme modern com a part del ferment social de la dècada dels seixanta; de l'altra, examine la meua pròpia experiència com una persona que va prendre consciència política i intel·lectual en aquella dècada. Explicar aquesta part autobiogràfica de la història m'ha semblat a vegades un exercici peculiar –un acte autoficcional, per usar el terme de Nancy Miller– i susceptible d'una interpretació hostil. Tanmateix, faig aquesta lectura perquè crec que, com apunta Judith Newton, estic compromesa a deixar constància de la meua pròpia versió de la història.[1]

Els assaigs s'agrupen en tres seccions. En la primera, aborde la relació entre el moviment de les dones i el llegat socialista; en la segona, recórrec a la meua recerca de la tradició teòrica marxista, i en la tercera, examine les qüestions de la diferència, la diversitat i la igualtat. Amb la finalitat d'eliminar repeticions i aclarir arguments, he editat força els textos. No

1 Miller, N. (1991), *Getting Personal: Feminist Occasions and Other Autobiographical Acts*, Nova York, Routledge, xiii, p. 24; Newton, J. (1994), *Starting Over: Feminism and the Politics of Cultural Critique*, Ann Arbor, University of Michigan Press, xvii.

obstant això, no he pretès alterar-ne el sentit i el sabor originals, tot i que el llenguatge que hi use sembla una mica antiquat. Per tal de vèncer les interrupcions temporals i els canvis polítics, cada capítol va acompanyat d'un comentari introductori propi.

En conjunt, aquests assaigs reflecteixen la posició en la qual m'he reafirmat des de la dècada dels setanta dins del pensament socialista i feminista, una posició, pense, que es resisteix a una categorització fàcil. Rebutge, així, les solucions additives al problema de teoritzar sobre el gènere, la classe i la raça; em negue a interpretar el marxisme com una mera teoria econòmica, i insistisc que socialistes i feministes socialistes han d'abordar de debò les qüestions sobre la igualtat. El fet de recopilar aquí aquests escrits suggereix, òbviament, que el feminisme socialista continua vigent.

El títol que he escollit per al llibre reivindica tant una connexió com una crítica amb la tradició socialista. Al final de la dècada dels seixanta, el llegat socialista sobre «la qüestió de la dona» era sovint un punt de partida per a les teòriques de l'alliberament de les dones.[2] Però nosaltres sempre ens vam fer les nostres pròpies preguntes sobre la qüestió de la dona i, al final, vam rebutjar gran part del pensament que s'hi associa. Amb aquesta formulació del títol vull retre homenatge als orígens contradictoris del pensament feminista contemporani en el socialisme i el feminisme socialista dels anys setanta i d'abans.

Les feministes socialistes van intentar substituir la teorització de la tradició socialista al voltant de la qüestió de la dona per una concepció «materialista» de l'opressió de les dones, però mai va quedar del tot clar què enteníem per materialisme. Amb el desig d'invocar el marxisme i mantenir-hi les distàncies, desplegàrem el terme per a assenyalar el paper clau, mediatitzat i determinant només en darrera instància, del treball humà i els processos materials, en especial els que porten a terme principalment les dones i que abans eren invisibles per a la teoria.

El concepte de materialisme també va funcionar com una mena de bandera que situava les feministes socialistes dins del discurs feminista contemporani, d'una banda, i l'esquerra, de l'altra. Vam abaixar la pancarta estripada de la qüestió de la dona i, en lloc seu, vam hissar els colors del

2 Per exemple, Firestone, S. (1970), *The Dialectic of Sex: The Case for Feminist Revolution*, Nova York, Morrow; Millett, K. (1970), *Sexual Politics*, Nova York, Doubleday; Schneir, M. (ed.) (1994), *Feminism in Our Time: The Essential Writings, World War II to the Present*, Nova York, Vintage Books, p. 103-18, 175-187, 201-212.

feminisme materialista.[3] Encara camine feliç sota aquest signe, malgrat que considere que, per damunt de la nostra bandera, el que compta és el que ocorre sobre el terreny. I encara avui demane sobre les qüestions de la dona i hi exigisc com a rèplica una resposta feminista materialista.

3 Els esforços dels crítics literaris per a restringir el terme *feminisme materialista* a una tendència dins dels estudis culturals em semblen massa plans, igual que els intents de demarcar una línia clara entre la crítica feminista materialista i la marxista. Totes dues estratègies eludeixen les complicades qüestions sobre política, història i teoria.